

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

Михайлом Шютівом, Іриною Шевцовою та Єлізаветою Бабяк, де прийняли участь студенти спеціальності «Хореографія». Проєкт відображає забави молоді під час збирання винограду, розкриваючи особливості цього свята, та його унікальність. [1].

Висновок. Отже, слід зазначити, що родинно-обрядові свята Закарпаття є важливим елементом культурної спадщини регіону, який потребує постійної уваги та збереження. Дослідження показало, що ці традиції, глибоко вкорінені в релігійних і побутових аспектах життя, зберігають свою актуальність і сьогодні, попри виклики модернізації та глобалізації. Хореографічне народне мистецтво, яке використовується для відтворення і популяризації обрядів, відіграє ключову роль у збереженні культурної спадщини, допомагаючи адаптувати її до сучасного культурного простору. Це дозволяє не лише зберегти автентичність обрядів, але й залучити до них нові покоління, забезпечуючи їх подальший розвиток та популяризацію.

ЛІТЕРАТУРА

1. «Виноградна лоза» Режим доступу: <https://youtu.be/OxEts2bQJb4?feature=shared>
2. «Ой на горі винобрання» Режим доступу: <https://youtu.be/zh9qyg2mmA?feature=shared>
3. Глагола І. «Виноградарство Закарпаття»/Навчальний посібник, Ужгородський видавничо-виробничий комбінат «Патент» м. Ужгород 1994 р. – 135 с.
4. Чорі Ю. Від роду до роду: Звичаєво-обрядові традиції Закарпаття Передмова М. Митровки. Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2001. 168 с.

Маргарита НЕЖИВЯСОВА,
здобувачка другого рівня вищої освіти;
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»
Науковий керівник – кандидат
педагогічних наук,
Захар ДУБОВИЙ

ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНОВАЦІЙНИХ ВОКАЛЬНИХ МЕТОДИК

Естрадний вокал – складний жанр, який вимагає від виконавця поєднання високої технічної майстерності, емоційної виразності, харизми та вміння спілкуватися з аудиторією [4]. Формування виконавської компетентності з естрадного вокалу у здобувачів вищих навчальних закладів є важливим завданням сучасної музичної педагогіки, оскільки ця компетентність забезпечує здатність майбутнього виконавця успішно

функціонувати у професійній сфері. У сучасних умовах вирішальну роль у цьому процесі відіграють інноваційні методи, що дозволяють значно підвищити ефективність вокального навчання.

Виконавська компетентність визначається як інтегральна характеристика виконавця, яка охоплює вокальні прийоми, музичну інтерпретацію, сценічну майстерність та емоційну виразність [2]. Для здобувачів вищої освіти у галузі естрадного вокалу ключовими компонентами компетентності є - вокальна техніка(розвиток діапазону голосу, контроль дихання, інтонування, робота з мікрофоном); інтерпретація музичних творів(здатність передавати зміст твору через вокальне виконання); емоційна виразність (вміння донести до слухача емоційний заряд композиції); сценічна майстерність(впевнене перебування на сцені, взаємодія з аудиторією, харизма).

Використання інноваційних методик є ключовим фактором формування виконавської компетентності сучасних вокалістів. Серед таких методів можна виділити наступні:

- Цифрові технології.* Аудіо- та відеозаписи виступів, які студенти можуть використовувати для самостійного аналізу. Перегляд записів дозволяє оцінити власні помилки та досягнення, виправити технічні моменти; Мобільні додатки для тренування голосу, такі як програмне забезпечення для контролю інтонації та дихання; використання технологій караоке для вдосконалення сценічної майстерності та взаємодії з мікрофоном.

- Індивідуалізація навчання.* Для розвитку кожного здобувача важливий індивідуальний підхід до навчання естрадного вокалу з урахуванням його природних здібностей, вокального типу та музичних уподобань. Інноваційні методи передбачають адаптацію програми навчання до конкретних потреб виконавця. Такі як, персональні вокальні тренування з урахуванням індивідуальних можливостей та стилістичних уподобань здобувача; гнучкі педагогічні стратегії для опрацювання певних аспектів виконання- дикція, ритміка, тембральна виразність.

- Вокальна акустика.* Найвагоміші сучасні методики навчання вокалу – це EVT (Estill Voice Training), CVT (Complete Vocal Tehnique) SLS (Speech Level Singing) . Вони сприяють формуванню виконавської компетентності студентів музичних спеціальностей. Ці методики розглядаються як інноваційні та ефективні інструменти для розвитку вокальних навичок, зокрема в естрадному вокалі. Estill Voice Training (EVT) базується на науково-дослідницькому підході до вокальної педагогіки та фізіології голосу. EVT пропонує вокалістам детально керовану систему, яка дозволяє чітко розділити роботу різних частин голосового апарату, забезпечує контроль над м'язами, які відповідають за фонацію, варіативність у вокальному тембрі та стилі, що дозволяє адаптувати голос до різних жанрів естрадного вокалу. EVT особливо корисна для виконавців, які хочуть уникнути перевантаження і пошкодження голосу, оскільки дозволяє

зрозуміти, як правильно користуватися голосовим апаратом для досягнення бажаного звукового результату без шкоди для здоров'я. Complete Vocal Technique (CVT) розроблена датською співачкою та педагогом Катрін Садолін, є однією із най комплексніших підходів до навчання вокалу . Ця методика базується на поділі вокальних технік на чотири основні режими: *Neutral* (М'який, неагресивний звук), *Curbing* (Злегка приглушений звук із більшою концентрацією енергії, ніж у *Neutral*), *Overdrive* (Потужне, відкрите звучання з великою гучністю і енергією), *Edge* (Найагресивніший режим, при якому звук стає гострим і пронизливим). CVT зосереджується на навчанні вокаліста свідомо контролювати ці режими, дозволяючи виконавцям змінювати свій вокальний стиль відповідно до вимог композиції чи жанру. Вокалісти, які використовують CVT, можуть безпечно виконувати різноманітні звукові ефекти, зберігаючи при цьому здоров'я голосових складок, оскільки техніка дає детальні інструкції щодо правильного дихання, позиції голосу та контролю голосових режимів.

Speech Level Singing (SLS) — це інноваційна вокальна методика, розроблена Сеттом Ріггсом, яка націлена на розвиток природного та ефективного вокального виконання без напруження голосових складок. Вона спрямована на створення збалансованого звукоутворення шляхом підтримки стабільної позиції голосу, що дозволяє співати в будь-якому регістрі та стилі без зміни напруги м'язів або надмірного тиску. Ключовий принцип техніки полягає в тому, що вокаліст може співати на «мовному рівні» — природно і безперервно, як він говорить, незалежно від висоти чи гучності звуку. Це дозволяє уникнути перенапруження голосу та полегшити виконання навіть найскладніших вокальних завдань. Методика SLS спрямована на досягнення рівномірного поєднання грудного та головного регістрів голосу, що дозволяє вокалісту використовувати широкий голосовий діапазон без відчуття переходів чи «розривів». Це знижує ризик втоми та пошкодження голосових складок. Однією з переваг методики Сетта Ріггса є заснованість на природній роботі голосових складок, що сприяє збереженню здоров'я голосового апарату. Використовуючи відповідні технічні вправи, вокалісти можуть уникнути перенапруження, яке часто є причиною пошкодження голосу. Викладачі відзначають, що використання SLS допомагає усунути "розриви" в діапазоні та дозволяє співати природно навіть на високих нотах.[1]. Speech Level Singing (SLS) - це ефективна та інноваційна методика, яка допомагає вокалістам досягти професійного рівня виконання без шкоди для здоров'я голосу. Її адаптивність до різних жанрів і стилів робить цю методику важливою складовою сучасної вокальної педагогіки. Методики EVT і CVT сприяють розвитку ключових аспектів виконавської компетентності, таких як технічна майстерність, психофізіологічна стійкість, виразність та стиль.

- *Інтердисциплінарний підхід.* Інтердисциплінарна інтеграція сприяє різнобічному розвитку здобувача. У навчанні естрадного вокалу важливо враховувати вплив таких дисциплін, як Психологія виконання (розвиток

стійкості до стресу та впевненості на сцені), Мовознавство (вивчення фонетичних особливостей різних мов для правильної інтерпретації іноземних пісень), Акторська майстерність (здатність поєднувати вокал з жестами та мімікою для створення повноцінного сценічного образу).

Формування виконавської компетентності здобувачів вищої освіти в галузі естрадного вокалу потребує використання інноваційних методів, що забезпечують ефективний розвиток технічних та емоційних навичок. Використання цифрових технологій, індивідуальних підходів та міждисциплінарної інтеграції сприяє створенню умов для всебічного розвитку виконавця, здатного адаптуватися до сучасних вимог естрадної сцени. Інноваційні методи, такі як використання аудіовізуальних технологій, спеціальних додатків та індивідуальних стратегій навчання, дозволяють підготувати висококваліфікованих спеціалістів, готових до успішної професійної діяльності у сфері естрадного вокалу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Riggs, S. (2008). *Singing for the Stars: A Complete Program for Training Your Voice*. Alfred Music Publishing.
2. Бочкарьова Л.В. Сучасні вокальні методики у вищій музичній освіті. Харків: Видавництво ХНУМ, 2020.
3. Іваненко С.О. Психологія музичного виконання. Київ: Видавництво НМАУ, 2018.
4. Клімов В.П. Розвиток сценічної майстерності у виконавців естрадного жанру. Київ: Музична Україна, 2021.

МУ СЮЄЦЗЯО,

здобувачка другого рівня вищої освіти;

Державний заклад

«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені

К.Д. Ушинського»;

ШИП Сергій,

доктор мистецтвознавства, професор

ФОРМАЛЬНІ ТА ЗМІСТОВНІ ВЛАСТИВОСТІ СТИЛЮ МОДЕРН У МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

У процесі роботи над темою «Методика підготовки майбутніх викладачів вокалу до інтерпретації модерних творів» було встановлено, що в трактуваннях терміна «модерн» принципово різняться два підходи. Відповідно до першого, під *модерном* розуміють стан європейського мистецтва епохи «Fin de siècle» (або «декадансу»), що представлений безліччю стильових напрямів, течій і персональних манер (творчість прерафаелітів, символістів, імпресіоністів тощо). При цьому деякі дослідники

ЗМІСТ

Реброва О.

Мистецтво і наративи національно-патріотичного вихованн.....3

Шип С.

Музична педагогіка як практика, техніка, технологія, наука і мистецтво.....6

Ковальчук А.

Art as a means of improving the psychological state of personality.....7

Zheng Peixi, Stepanova L.

Formation of artistic skills as a task of vocal training of future bachelors of musical art.....11

Хе Сяо, Ашихміна Н.

Мотиваційно-ціннісне ставлення до вокальної підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва: сутність поняття.....14

Chen Yintsin, Ashykhmina N.

Reflective personality culture: interdisciplinary aspects of understanding.....17

Li Lanzhu, Rebrova, G.

Functionality and modern aspects of the development of folk-song creativity18

Milihlazova O., Stepanova L.

To the definition of the essence of the concept of "musical logarithmic" and its role in the development of preschool children.....21

Бендікова С.

Методологічні підходи та педагогічні принципи навчання співу в закладах мистецької освіти України та Ізраїлю.....25

Касьяненко Л.

Практичні поради методу розвитку художньо-виконавської творчості учня (прості відповіді на складні питання).....28

Йордан Н.

Родинно-обрядові свята Закарпаття у хореографічному мистецтві.....31

Неживясова М.

Формування виконавської компетенції здобувачів вищої освіти засобами інноваційних вокальних методик.....34

Му Сюєцзяо, Шип С.

Формальні та змістовні властивості стилю модерн у музичному мистецтві.....37

Матуліна І., Волкова Ю.

Соціальні функції хореографії в сучасному суспільстві.....39

Хао Шуан, Ірігіна С.

Ways to develop the musical and performing culture of future vocal teachers performing culture is a holistic communication system.....46

Крикін А.